Raadsvoorstel
Openbaar

Nijmegen

Onderwerp
Zienswijze Kaderbrief 2025 GGD Gelderland Zuid

Opsteller	Henk Peereboom	**Collegebesluit**	12 december 2023
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	**Behandeldatum Raad**	31 januari 2024
Portefeuillehouder	C.M.H. Daemen	**Status**	Openbaar

Samenvatting
De GGD Gelderland Zuid heeft voor het jaar 2025 een Kaderbrief ter zienswijze voorgelegd. In de Kaderbrief schetst de GGD de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen voor het jaar 2025. Deze ontwikkelingen zullen in het voorjaar 2024 worden verwerkt in een conceptbegroting 2025, waarover u voor de zomer wederom een zienswijze kunt geven. Met dit voorstel stelt de raad de brief met de zienswijze over deze kaderbrief vast.

Voorstel
1. De zienswijze over de Kaderbrief begroting 2025 van GGD Gelderland Zuid vast te stellen. De zienswijze luidt op hoofdlijnen:
   - Wij vragen de GGD in de conceptbegroting 2025 per voorgestelde uitbreiding of verzoek tot extra gemeentelijke bijdrage een gedegen onderbouwing waarin wordt aangegeven of het een onvermijdelijke en dus noodzakelijke uitbreiding betreft. In die onderbouwing moet de GGD i gaan op de adviezen van de regionale werkgroepen over verschillende thema's.
   - Gelet op het risicoprofiel van de GGD-organisatie enerzijds en de financiële positie van de gemeenten anderzijds vragen wij om bezuinigingsopties in de begroting te benoemen, waarin wordt toegelicht wat eventuele bezuiniging voor de GGD-organisatie betekent en voor dienstverlening aan de gemeente.
   - Wij vragen om een meer onderbouwing van de gewenste extra gemeentelijke bijdrage in verband met de groei van het aantal inwoners in relatie tot de uitzettingen in de vastgestelde begrotingen gericht op de professionele kwaliteit van de organisatie en het voldoen aan wettelijke verplichtingen.
   - De voorgenomen uitbreiding van de formatie ten behoeve van communicatie, informatiebeveiliging en digitale toegankelijkheid zullen worden getoetst aan het criterium of het op grond van regelgeving onuitstelbaar is.
   - Wij stemmen in met de structurele uitzetting van de begroting voor de noodzakelijke versterking van de managementstructuur.
   - Vanaf 2025 zal de gemeente Nijmegen de verwachte extra kosten in verband met de hoge instroom bij het regionale Meldpunt Bijzondere Zorg niet meer alleen voor haar rekening nemen omdat per 2025 alle deelnemende gemeente eigen middelen gaat ontvangen voor deze taak
2. De brief aan de GGD Gelderland Zuid vast te stellen met de zienswijze over de Kaderbrief 2025.

Aanleiding
De GGD Gelderland Zuid heeft met haar brief van 12 oktober jl. (onder kenmerk GGD/DIR/2023/2603/MP) uw raad een kaderbrief over de voorbereiding van de begroting 2025 voorgelegd. De deelnemende gemeenten van de gemeenschappelijke regeling

worden uitgenodigd hun zienswijze kenbaar te maken voor 15 januari 2024, waarna de GGD de conceptbegroting 2025 kan gaan opstellen.
Uw raad wordt uitgenodigd om uw zienswijze uit te brengen over de Kaderbrief 2025 Gelderland Zuid.

Beoogde impact
Binnen het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg werken we aan de volgende ambities en doelen:

- We hebben wijken met een vitaal & gezond leefklimaat waar inwoners zich thuis voelen en mee kunnen doen.
- We beschermen inwoners tegen infectieziekten, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's.
- We realiseren een preventieve basisinfrastructuur ter bevordering van de volksgezondheid via een integrale aanpak.
- We verkleinen de gezondheidsverschillen door inwoners met verhoogde gezondheidsrisico's extra te ondersteunen.
- We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een (veilige) thuissituatie kunnen leven. We versterken inwoners en gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.
- We verbeteren de veiligheidsketen voor jeugdigen door een systeemgerichte aanpak, meer preventieve jeugdbescherming en duurverkorting van ondertoezichtstellingen.
- We bieden slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling een veilige omgeving en er wordt ingezet op het voorkomen, vroegsignaleren, stoppen en duurzaam doorbreken van geweld.

De GGD is een belangrijke uitvoeringspartner voor de realisatie van deze ambities.
Met dit voorstel stelt uw raad de zienswijze over de Kaderbrief 2025 vast en bijgevoegde zienswijze brief die wordt verzonden aan het dagelijks bestuur van de GGD.

Argumenten
De Kaderbrief geeft een goed beeld van de ontwikkelingen die spelen binnen de GGD.
In bijgevoegde conceptbrief voor uw raad gaan we uitgebreid in op verschillende onderdelen van de Kaderbrief.

De Kaderbrief beschrijft de ontwikkeling binnen de GGD, de externe ontwikkelingen en wetgeving waarmee de GGD geconfronteerd wordt. In de conceptzienswijze vragen wij om nadere onderbouwing van de verwachte uitzetting van kosten bij de GGD en met name toe te lichten of deze kosten onvermijdelijk en onontkoombaar zijn. In de zienswijze wordt ook aangegeven dat onze gemeentefinanciën onder druk staan dat dit noopt tot scherpe keuzes; ook bij de verbonden partijen.

De zienswijze van uw raad gaat in hoofdlijnen over de volgende onderwerpen:

- Graag vernemen wij een onderbouwing over de door de GGD gewenste extra gemeentelijke bijdrage in verband met de groei van het aantal inwoners in het werkgebied, met name in relatie tot uitzettingen in de vastgestelde begrotingen om kwaliteit van de organisatie op peil te houden en aan wettelijke verplichtingen te voldoen.

- Wij vragen in de begroting in te gaan op de actuele informatie over de ontwikkeling van het risicoprofiel van de organisatie.
- Gelet op het risicoprofiel van de GGD enerzijds en de financiële positie van de gemeenten anderzijds vragen wij de GGD om bezuinigingsopties in de begroting te benoemen, waarbij wordt toegelicht wat de eventuele bezuiniging voor de GGD-organisatie en voor dienstverlening aan de gemeente betekent.
- Een eventuele uitzetting van de kosten van de jeugdgezondheid (€ 750.000) zullen wij beoordelen op basis van een advies van de regionale werkgroep over de noodzaak om de aanbevelingen van het Landelijk Professioneel Kader JGZ toe te passen.
- Vanaf 2025 zal de gemeente Nijmegen de verwachte extra kosten (€ 310.000) van de hoge instroom bij het regionale Meldpunt Bijzondere Zorg niet meer alleen voor haar rekening nemen omdat per 2025 iedere deelnemende gemeente eigen middelen gaat ontvangen voor deze taak.
- Wij stemmen in met de structurele uitzetting van de begroting voor de noodzakelijke versterking van managementstructuur (€ 330.000) in lijn met ons eerdere standpunt bij de vaststelling van de begroting 2024.
- Voor de voorgenomen uitzettingen ten behoeve van informatiebeveiliging, informatievoorziening en digitoegankelijkheid (ca € 300.000) vragen wij de GGD om een nadere onderbouwing over risico's en wettelijke verplichtingen.
- Voor de uniforme taak WMO-toezicht worden op dit moment scenario's ontwikkeld over de omvang en invulling van het toezicht met ingang van 2025. We zullen op basis van deze scenario's ons standpunt bepalen of uitbreiding van WMO-toezicht gewenst is.
- Over de rol van de GGD binnen het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) moet in de begroting inzichtelijk worden gemaakt wat GGD doet voor de regio als geheel en voor de individuele gemeenten. Over de inzet van de GGD voor onze gemeente maken we afzonderlijk afspraken.

Hierna gaan we verder in op de verschillende onderdelen uit de Kaderbrief:

- *De actualisering van de meerjarenstrategie*

De GGD zal binnenkort een concept voor de geactualiseerde meerjarenstrategie 2024-2027 GGD vaststellen. Wij zullen als raad een afzonderlijke zienswijze uitbrengen over de geactualiseerde leidende principes en strategisch thema's. Bij de vaststelling van de begroting 2025 zullen de budgettaire mogelijkheden worden bepaald over de realisatie van de doelen uit deze nieuwe meerjarenstrategie.

- *Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt*

Wij herkennen het beeld van krapte op de arbeidsmarkt met name voor gespecialiseerde functies. Wij nemen kennis van de maatregelen die u neemt om tijdig in te spelen op deze ontwikkeling en om de huidige medewerkers te binden aan uw organisatie. Het is van belang dat de GGD tijdig informeert over knelpunten als gevolg van niet ingevulde vacatures.

- *Versterking van uw organisatie*

In de aanloop naar de begroting 2024 hebben wij uitdrukkelijk gevraagd naar een betere onderbouwing van de versterking van het management in uw organisatie die is in 10 jaar is gegroeid van 300 naar 450 medewerkers (excl. de corona-organisatie). Op basis van de nadere onderbouwing van in de Kaderbrief zien wij overtuigt van de noodzaak van de versterking van uw organisatie. Het AB heeft in september jl. ingestemd met een tijdelijke

formatie-uitbreiding voor het jaar 2024. Wij kunnen de onderbouwing van de behoefte aan de structurele versterking van uw organisatie per 2025 ondersteunen.

- *Verhoging inwonerbijdrage i.v.m. stijging inwoneraantal*

In de Kaderbrief wordt aangekondigd dat de GGD een voorstel gaat voorbereiden over de bekostiging van de organisatie in het licht van de groei van de bevolking in het gehele werkgebied. Dat zou beteken dat naast de verhogingen als gevolg indexering en de uitzettingen van de begroting ook een extra bijdrage van de gemeenten gevraagd wordt in verband met de autonome groei van de bevolking. Wij wachten de onderbouwing van de noodzaak af in de begroting, maar wij geven op voorhand mee dat wij een kritische afweging zullen maken gelet op het verslechterde financiële perspectief van de gemeenten.

- *Bezuinigingsopties*

In de kaderbrief wordt vermeld dat bij het opstellen van de begroting alleen nieuw beleid/uitzettingen worden opgenomen die wettelijk verplicht/ onontkoombaar/ noodzakelijk zijn. We zien de onderbouwing hiervoor tegemoet.
Maar gelet op verslechterde financiële positie van de gemeenten vragen wij daarnaast bezuinigingsopties te benoemen, zoals wij dat ook doen bij onze eigen stadsbegroting. Daarbij vragen wij bij de opties toe te lichten wat de consequenties zijn van eventuele bezuinigingen voor het takenpakket en voor de dienstverlening aan de gemeenten.

- *Het Landelijk Professioneel Kader Jeugdgezondheidszorg (LPK*)

Jeugdgezondheidzorg van de GGD voldoet niet aan het Landelijk Professioneel Kader. Het LPK geeft adviezen over wanneer kinderen uit bepaalde leeftijdscohorten gezien zouden moeten worden door JGZ. Tot nu toe is daar gemotiveerd van afgeweken en worden de verpleegkundigen en artsen van JGZ meer risico gestuurd ingezet. Het gaat om structurele kostenpost van € 750.000. Wij zien het advies van de werkgroep van GGD en gemeenten over de toepassing van het LPK tegemoet inclusief scenario's en kostenplaatje. Wij willen in de begroting een uitgewerkte onderbouwing zien over de gewenste inzet van JGZ.

- *Stijgende instroom Meldpunt Bijzondere Zorg*

De GGD verwacht dat de werkvoorraad bij Bijzondere Zorg hoog blijft. Er zijn nieuw werkafspraken gemaakt over de aanmeldingen en de werkvoorraad met de ketenpartners van het Meldpunt Bijzonder Zorg. Maar het aantal signalen en meldingen over deze doelgroep blijft hoog. De afgelopen jaren hebben wij als centrumgemeente extra middelen ingezet om het hoge aantal meldingen uit hele regio Gelderland Zuid op te pakken en zorg te verlenen. Vanaf 2025 ontvangen de regiogemeenten zelf een uitkering van het Rijk om deze zorg te verlenen aan hun inwoners. Nijmegen zal vanaf 2025 alleen bijdragen naar rato van het aantal inwoners.

- *Uitvoering WMO-toezicht*

Het toezicht op de WMO is door gemeenten als uniforme taak bij de GGD belegd. Naar aanleiding van de evaluatie 2021 wordt door Nijmegen een aanvullende subsidie verleend om achterstanden in te lopen. Eind 2023 wordt actueel totaalbeeld opgeleverd of er voldoende capaciteit is om de signalen over de kwaliteit van de ondersteunen tijdig op te pakken. Bij dit onderzoek worden de aanbevelingen betrokken uit het recente landelijk beleidskader WMO-toezicht. Wij verzoeken de GGD de bevinding van de regionale werkgroep te verwerken in de onderbouwing van uw begroting.

- *Veilig Thuis/ toekomstscenario kind- en gezinsbescherming*

In 2023 is een verbetertraject gestart om oplopende wachttijden terug te dringen en onlangs heeft de GGD het nieuwe Toekomstperspectief Veilig Thuis gepresenteerd. Daarnaast is bij de begroting 2024 een nieuwe begrotingssystematiek vastgesteld voor VT,

waardoor VT een eigen reserve mag opbouwen om schommelingen op te vangen om oplopende wachttijden voortvarend te kunnen oplossen. Wij willen in de begroting geïnformeerd worden hoe de nieuw aanpak wordt voortgezet in relatie tot het terugdringen van de werkvoorraad, personele inzet en de aansturing van VT.
In Nijmegen draait een proeftuin jeugd- en gezinsbescherming in Dukenburg. De inzichten over efficiënte en effectieve hulp zullen wij betrekken in de discussie over het nieuwe toekomstperspectief. Wij zijn in afwachting van het Toekomstperspectief Jeugd- en Gezinsbescherming van het Rijk, op dit moment is onzeker of daar voor de begroting 2025 duidelijkheid over komt.

- *Gezondheid en milieu*

De aandacht voor milieufactoren die effect hebben op de gezondheid is de afgelopen jaren toegenomen. De GGD stelt dat de capaciteit voor Medische Milieukunde al jaren hetzelfde is gebleven. Voor goede dienstverlening naar gemeenten en inwoners is het belangrijk dat de capaciteit voor medische milieukunde op niveau blijft. Voor specifieke ondersteuning ten behoeve de omgevingsvisie nemen wij als gemeente facultatief diensten af. Daarnaast willen wij onderzoeken of we adviezen/onderzoeken ten behoeve van omgevingsplannen in rekening kunnen brengen bij de initiatiefnemers van zo'n plan. We wachten uw onderbouwing voor een uitbreiding van Medische Milieukunde af.

- *Rol GGD binnen Gala en IZA*

Voor onze gemeente is samen met de regio een plan ontwikkeld over Gezond Leven. Een groot deel van het GALA/IZA-beleid wordt lokaal ingevuld. Wij vragen om inzichtelijk te maken welke taken voor de regio wordt opgepakt en wat lokaal. Bij de implementatie van het GALA-plan maakt Nijmegen graag lokale afspraken over de inzet van de GGD. De individuele afspraken die Nijmegen met de GGD maakt vallen niet onder de uniforme taken De Kaderbrief gaat over uniforme taken die alle gemeenten afnemen.

- *Uitbreiding Rijksvaccinatieprogram en vaccinatievoorziening bij de GGD*

De financiering van de maternale kinkhoestvaccinatie (de 22 weken-prik voor zwangeren) wordt per 1-1-2024 overgedragen van het Rijk naar de gemeente (=GGD). Ons uitgangspunt is dat het Rijk hiervoor kostendekken compenseert.
Daarnaast meldt de Kaderbrief dat het Rijk voornemens is een publieke vaccinatievoorziening voor volwassen bij de GGD te beleggen om het vaccinatiestelsel doelmatiger te organiseren. Ons uitgangspunt is ook dat deze transitie voor de gemeenten kostenneutraal kan worden uitgevoerd. Wij verzoeken de GGD een en ander in begroting te onderbouwen.

- *Informatiebeveiliging, informatievoorziening en digitoegankelijkheid*

In verband met nieuw wet- en regelgeving moet de GGD nagaan of deze ontwikkelingen onvermijdelijk consequenties hebben voor de begroting 2025.
Op het terrein van informatiebeveiliging (0,5 fte Informatie Security Officer) plus 1,8 fte functioneel beheer informatievoorziening. Volgens de Kaderbrief gaat het om functies die onontkoombaar en noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering. Voor de beoordeling van deze kostenpost willen we bij de onderbouwing in de begroting meer informatie over het risico wanneer functies niet kunnen worden ingevuld.
Daarnaast wijst de GGD op de verplichting om te voldoen aan het Besluit digitale toegankelijkheid en vraagt de communicatiecapaciteit uit te breiden met 0,8 fte.
Nijmegen heeft inclusie hoog in het vaandel staan en vindt het belangrijk dat de informatie van iedereen toegankelijk is, dat heeft voor ons prioriteit De vraag is of alle voornemens direct in 2025 moeten uitgevoerd. Wij zien graag onderbouwing hiervoor in de begroting.

- *Forensische Geneeskunde*

Forensische Geneeskunde maakt een transitie door naar een bovenregionale bedrijfsvoering. Het gaat om gemeentelijke taken die bij de GGD zijn ondergebracht. Wij verzoeken u bij de begroting met een specifieke onderbouwing te komen van de incidentele transitiekosten en de uitzetting van de personeelskosten.

Kanttekeningen
De GGD is op de hoogte dat uw zienswijzebrief pas in de besluitronde van 31 januari 2024 definitief zal worden vastgesteld. Dat is op tijd om onze zienswijze te verwerken in de conceptbegroting.

Financiën
De Kaderbrief geeft een indicatie over de conceptbegroting 2025, maar er moeten nog definitieve keuzes gemaakt worden door het dagelijks bestuur van de GGD. Na vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur in september 2024 is de begroting 2025 definitief. Er kan nu nog geen uitspraak worden gedaan over de financiële consequenties voor onze gemeente.

Vervolg
De GGD wordt met bijgevoegde brief geïnformeerd over uw zienswijze op de Kaderbrief. De GGD zal deze zienswijze in de conceptbegroting 2025.
Het dagelijks bestuur van de GGD zal uiterlijk 1 april 2024 de conceptbegroting 2025 voor zienswijze voorleggen aan uw raad. In mei kan uw raad wederom een zienswijze uitbrengen op de conceptbegroting. Vervolgens zal het algemeen bestuur van de GGD de begroting begin september 2024 vaststellen.

Bijlagen
1. Kaderbrief 2025 GGD Gelderland Zuid d.d. 12 oktober 2023
2. Zienswijzebrief van uw raad aan de GGD Gelderland Zuid